

HLAVNÝ KONTROLÓR OBCE DOĽANY

Por.č.mat.: 88/2022/HK

Materiál na rokovanie obecného zastupiteľstva dňa ..... 2022, uzn.č.....2022

Bod č.....

MATERIÁL OBSAHUJE:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodovú správu
3. Stanovisko miestneho kontrolóra k Návrhu rozpočtu na rok 2023 a orientačný rozpočet na roky 2024, 2025.

Návrh na uznesenie: Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní **berie na vedomie** predložené Stanovisko k Návrhu rozpočtu Obce Doľany rok 2023 s výhľadom na roky 2024, 2025.

Dôvodová správa

V zmysle § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, predkladám Obecnému zastupiteľstvu „Stanovisko k návrhu rozpočtu na rok 2023, orientačný rozpočet na roky 2024, 2025“. Návrh rozpočtu bol zverejnený na úradnej tabuli, v zákonne stanovenej lehote (najmenej 15 dní pred jeho schválením) v súlade s ust. § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

STANOVISKO K NÁVRHU ROZPOČTU NA ROKY 2023 - 2025

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA STANOVISKA :

Pri spracovaní stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého a zverejneného návrhu rozpočtu Obce Doľany na rok 2023 a viacročného rozpočtu na roky 2024 – 2025 z hľadísk :

1. Súlad s vybranými predpismi:

Pre spracovanie návrhu rozpočtu platia:

- zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.,
- zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. Zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých prepisov č. 583/2004 Z. z.,
- zákon č. 493/2011 Ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti v z.n.p.

2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany Obce Doľany. Návrh rozpočtu bol zverejnený dňa 30.11.2022 v obci obvyklým spôsobom (*úradná tabuľa, webová stránka obce*), v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. v z.n.p

3. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu:

- *Príručka na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy* na roky 2022 až 2024, ako aj na roky 2023-2025 - Subjekty verejnej správy používajú na zostavenie návrhu svojho rozpočtu rozpočtovú klasifikáciu schválenú opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. decembra 2004, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia

rozpočtovej klasifikácie č. MF/010175/2004-42 (Finančný spravodajca č. 14/2004) v znení neskorších predpisov.

- Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky zo 17.októbra 2018 č. MF/013593/2018-421, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Ministerstva financií z 8. decembra 2004 č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov..
- Funkčná klasifikácia sa použije v zmysle vyhlášky Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 195/2003 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy.

B . TVORBA NÁVRHU VIACROČNÉHO ROZPOČTU :

- Rozpočet na rok 2023 je záväzný, rozpočty na roky 2024 a 2025 sú orientačné.
- Rozpočet je v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. a vnútorne členený na:
  - a) *bežné príjmy a bežné výdavky*
  - b) *kapitálové príjmy a výdavky*
  - c) *finančné operácie*, okrem príjmovej časti rozpočtu, ktorý neobsahuje rozpočet finančných operácií v príjmových položkách.
- V rozpočte sú vyjadrené vzťahy k štátnemu rozpočtu v rámci financovania prenesených kompetencií štátu, finančné vzťahy k zriadenej ZŠ 1-4.r. a MŠ bez právnej subjektivity.

C. ROZPOČET PRÍJMOV A VÝDAVKOV:

Návrh rozpočtu obce vychádza z vývoja hospodárenia v predchádzajúcich rokoch, najmä predchádzajúceho roka, podľa finančných možností príjmovej časti rozpočtu a predpokladaných výdavkov do budúcnosti. V čase zostavenia rozpočtu na rok 2023 podľa odhadov Rady pre rozpočtovú zodpovednosť súčasný ekonomický vývoj je sprevádzaný vysokou infláciou vedie z pohľadu fiškálnej politiky, k záverom, ktoré sa odzrkadlia aj pri návrhoch rozpočtov obcí.

Súčasný navrhovaný rozpočet, počíta s nadmerným rastom cien, zohľadňuje stávajúce finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu (podieľ na daniach v správe štátu, ktoré v čase spracovania návrhu rozpočtu ešte nie sú známe, ale taktiež je zo štátu pretrvávajúci nedostatok podielových daní pre obce a mestá; zahŕňa i navrhované dotácie na úhradu časti nákladov preneseného výkonu štátnej správy), ako aj finančné vzťahy k zriadeným rozpočtovým organizáciám bez právnej subjektivity a to k ZŠ a MŠ.

Rozpočet je zostavený tak, aby prednostne zabezpečoval krytie nevyhnutných záväzkov a povinností, vyplývajúcich z kompetencií samosprávy. Rozpočet je zostavený skôr opatrne ako optimisticky, ale počíta so zvýšenými ako príjmami, tak aj výdavkami, vďaka prebytkom hospodáreniu minulých rokov.

Podľa doterajšieho § 10 ods. 7 zákona 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je obec povinná zostaviť svoj bežný rozpočet ako vyrovnaný alebo s prebytkom. Bežný rozpočet môže byť schodkový, len za podmienky, ak sa vo výdavkoch bežného rozpočtu rozpočtuje použitie účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu že jeho výška nesmie byť vyššia ako suma nevyčerpaných prostriedkov minulého obdobia.

❖ Od 15.12 2022 do 31.12.2023 obec bude môcť na úhradu bežných výdavkov použiť

- **prostriedky rezervného fondu**
- **kapitálové príjmy**
- **návratné zdroje financovania**
- **vykonávať zmeny rozpočtu rozpočtovým opatrením podľa §14 ods. 2 písm. d) zákona č.583/2004 Z. z. -povolené prekročenie a viazanie finančných operácií**

Charakteristika Návrhu rozpočtu Obce Dol'any na rok 2023 s výhľadom na roky 2024 a 2025:

Celkový rozpočet (bežný, kapitálový a finančné operácie) na rok 2023 aj s výhľadom na roky 2024 a 2025 je zostavený ako vyrovnaný.

V rozpočtovaní celkových príjmov a výdavkov obcí sa premieta celospoločenská situácia Slovenska v podobe ekonomického vývoja sprevádzaný vysokou infláciou. Tento vývoj sa v prípade obce premieta do nepriaznivej príjmovej strany rozpočtu, a to pri plánovaní najmä zvýšených výdavkov na r. 2023. Pre obec bude súčasná náročná ekonomická situácia, znamenať obmedzenie svojich investičných zámerov v rámci plánovaného rozpočtu na r. 2023 i keď investičné – kapitálové výdavky sú plánové. Obec na základe očakávanej skutočnosti ako aj úsporám v minulých rokoch bude mať možnosť zabezpečiť aj svoje bežné výdavky, avšak ak náklady na energie a iné, vzrastú viac ako sa plánovalo, plánované investície do kapitálových výdavkov sa môžu obmedziť.

Tab.č.1

Rozpočet celkom(B+K+FO)	P 2022	OS 2022	NP 2023	(+/-) N 2023 k OS 2022	(+/-) N 2023 k SCH 2022
príjmy	647 118	638 518	992 840	354 322,18	345 722,00
výdavky	646 118	701 076	992 840	291 764,27	346 722,00
VÝSLEDOK celkového roz.hosp. (-/+)	1 000	-62 558	0		

- ✓ **Celkový rozpočet je zostavený ako vyrovnaný.** Ako z tab.č. 1 vyplýva celkový rozpočet je zostavený tak, že počíta s výrazne vyššími príjmami aj výdavkami v porovnaní s očakávanou skutočnosťou. Oproti začiatku roka 2022 pri 1. schválenom rozpočte je možné sledovať taktiež nárast v príjmovej a výdavkovej časti rozpočtu cca o + 345 t. €.

✓

Obec zostavila na rok 2023 :

Tab.č.2

Bežný Rozpočet	P 2022	OS 2022	NP 2023	(+/-) N 2023 k OS 2022	(+/-) N 2023 k SCH 2022
príjmy	634 316	591 721	627 210	35 488,91	-7 106,00
výdavky	639 053	659 016	691 840	32 823,87	52 787,00
Bežný rozpočet (HV -/+)	-4 737	-67 295	-64 630		
Kapitálový Rozpočet	P 2022	OS 2022	NP 2023	(+/-) N 2023 k OS 2022	(+/-) N 2023 k SCH 2022
príjmy	1 000	704	1 000	296,20	0,00
výdavky	0	28 465	301 000	272 535,40	301 000,00
Kapitálový rozpočet (HV -/+)	1 000	-27 761	-300 000		
Finančné operácie	P 2022	OS 2022	NP 2023	(+/-) N 2023 k OS 2022	(+/-) N 2023 k SCH 2022
príjmy	11 802	46 093	364 630	318 537,07	352 828,00
výdavky	7 065	13 595	0	-13 595,00	-7 065,00
FO (HV -/+)	4 737	32 498	364 630		

Vysvetlivky: P – plán na rok 2022 – 1. Schválený rozpočet OS očakávaná skutočnosť roku 2022, NR – Návrh rozpočtu na rok 2023

- ✓ **Bežný rozpočet** je zostavený ako **schodkový – 64 630 €** v súlade s novými rozpočtovými pravidlami úz. samosprávy, platnými od 15.12.2022
- ✓ **Kapitálový rozpočet** je zostavený ako **schodkový o – 300 000 €**, vykrytý prebytkom finančných operácií.
- ✓ **Finančné operácie** sú **prebytkové o + 364 630 €**, tvorené z prebytkov minulých rokov.

Bežný rozpočet – Bežné príjmy tvoria daňové, nedaňové príjmy a granty a transfery.

Daňové príjmy – v sume 477 910 €, sa očakávajú v primeranom náraste o 59 253 € viac k očakávanej skutočnosti. Je v nich zahrnutý predpokladaný výnos dane z príjmov fyzických osôb a dane z nehnuteľností, iné dane z majetku, tovarov a služieb, ubytovania, dane za KO a DSO.

Podielové dane (DPFO) podľa septembrovej prognózy sa odhadujú v sume 384 434 €, plánované v čiastke 385 000 €, pričom očakávaná skutočnosť r. 2022 je odhadovaná v tej istej sume. V tomto čase a ešte bez schválenia štátneho rozpočtu, ako aj v čase spracovania stanoviska je veľmi ťažko odhadnúť aké budú skutočné podielové dane obce a či budú aj v nastávajúcom roku aj skutočne naplnené.

Ostatné dane sa skladajú z tzv. miestnych daní – z dane za psa, dane za predajné automaty, dane za užívanie verejného priestranstva, daň za rozvoj, podľa už prijatých alebo nových predkladaných všeobecnej záväzných nariadení. Ďalej je tu zaradená aj daň za komunálny odpad, ako výnos miestneho poplatku, ktorý je možné výlučne použiť na úhradu nákladov spojených s nakladaním s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi.

Nedaňové príjmy – v sume 35 000 €, sú na obdobnej úrovni ako OS. V týchto príjmoch sa počíta s poklesom príjmov od štátu pre základnú školu o sumu 22 350 €. Tieto príjmy zahŕňajú z príjem z vlastníctva, podnikania, z prenajatých pozemkov, a budov, iných administratívnych poplatkov, dotácie na prenesený výkon štátnej správy, dotáciu BSK a pod.

Granty a transfery – v sume 114 300 €, sú plánované nižšie o 24 596 € k OS. Granty a transfery zo štátneho rozpočtu sú na rok 2023 rozpočtované vo výške 148 890,- €.

Kapitálové príjmy - V rámci kapitálových príjmov obec uvažuje iba s minimálnym príjmom 1 000 € z predaja vlastného nehnuteľného majetku v roku 2023, a tak aj vo výhľade rokov 2024 a 2025.

Finančné operácie - Finančné operácie uvažujú so **zapojením sumy 364 630 € do rozpočtu** na kapitálové výdavky, ale už aj na vykrytie schodku v bežnom rozpočte. Sumu tvorí predpokladaný zostatok rezervného fondu z predchádzajúcich rokov.

2. Výdavková časť rozpočtu

Celkové výdavky rozpočtu na rok 2023 predstavujú sumu: 992 840 €, z toho:

Bežné výdavky - 691 840 €; taktiež počítajú s nárastom o 32 823 eur k OS.

Kapitálové výdavky sú plánované v sume 301 000 € a sú o 272 535 € vyššie k očakávanej skutočnosti r. 2022.

Finančné operácie - nie sú plánované.

S výraznejším nárastom výdavkov v pláne NR 2023 oproti očakávanej skutočnosti 2022 sa počíta najmä (v € - zaokrúhlene):

- Materská škola = 117 300 / + 16 817
- Odpadové hospodárstvo = 54 500/ + 14 770
- Kultúra a KD = 40 910/+ 12 264
- Školský klub detí = 32 200/+ 7 649

S výraznejším poklesom výdavkov v pláne NR 2023 oproti očakávanej skutočnosti 2022 sa počíta najmä (v € - zaokrúhlene):

- Základná škola = 88 500/ - 22 350
- Rekonštrukcia pamätného domu = 0/ - 14 061
- Rekonštrukcia ciest = 0/7 241
- Splátky úverov = 0/- 7 065.

UPOZORNENIE na rok 2023:

20.októbra NR SR schválila novelu zákona č.583/2004 Z. z. účinnú od 15.decembra 2022

§21h -Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 15. decembra 2022

- prijaté mimoriadne opatrenia budú platiť od účinnosti novely zákona č.583/2004 Z. z. do 31.decembra 2023.

Odporúčanie: *I napriek novele zákona č.583/2004 Z. z. účinnej od 15.decembra 2022 a platnej pre rok 2023, a spracovania už nového návrhu rozpočtu na rok 2023 v zmysle tejto novely a jej pravidiel, doporučujem v rámci možnosti dodržiavať rozpočtové hospodárenie v súlade s predchádzajúcou legislatívou pred schválením novely zákona 583/2004 na r. 2023, vzhľadom na skutočnosť, že pre rok 2024 táto novela už nemá platiť.*

Zhrnutie - záver:

Návrh viacročného rozpočtu Obce Doľany na roky 2023 – 2025 a návrh rozpočtu na rok 2023 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä zákonom č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý ukladá povinnosť zostaviť viacročný programový rozpočet na tri rozpočtové roky, t.j. na rok 2023 a orientačne na roky 2024 a 2025. Návrh rozpočtu zohľadňuje zákon č. 564 /2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu daní z príjmov územnej samosprávy v danom období a zákon č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných, stredných škôl a školských zariadení. Návrh rozpočtu bol verejne prístupný v obci zverejnený na webovom sídle obce obvyklým spôsobom v zákonom stanovenej lehote, t.j. 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení.

Konštatovanie:

Návrh rozpočtu na rok 2023, ktorý bude prerokovaný na rokovaní Obecného zastupiteľstva obce Doľany zabezpečuje financovanie základných funkcií samosprávy a preneseného výkonu štátnej správy za predpokladu dôsledného uplatňovania právnych predpisov, dodržiavania hospodárnosti, účelovosti a efektívnosti pri vynakladaní rozpočtových prostriedkov.

Na základe uvedeného odporúčam poslancom obecného zastupiteľstva:

1. Návrh rozpočtu na rok 2023 schváliť

2. Návrh rozpočtu na roky 2024–2025 zobrať na vedomie.

Doľany, 14.12.2022

Vypracovala: Mgr. Iveta BALEJČIKOVÁ, v.R. hlavná kontrolórka obce